

Ratten in Moniga

Eenakter

door

WIM BISCHOT

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **RATTEN IN MONIGA** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **WIM BISCHOT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

ROLVERDELING:

MARIA

APOTHEKER

PIETRO

ANGORA

DE MEID

MARIA, 20 jaar - zeer aantrekkelijk sensueel type.

APOTHEKER, 30 jaar - een man met slappe houding licht en vettig haar
- mist een voortand.

PIETRO, 22 jaar - knappe donkere man - draagt een zwart hemd.

ANGORA, 32 jaar - vrouw van Pietro - sluike zwart haar om de slapen
met een knot achter - in zwart gekleed - sluwe blik, met de natuur van
een heerseres.

MEID, type van een sloof - donkere valse blik - magere figuur.

7 uur - de zon gaat vuurrood onder.

tijd: einde tweede wereldoorlog

plaats: boerderij in het dorp

MEID (*voor het raam*): De apotheker komt de weg af.

MARIA: Nu al?

MEID: Hij loopt vlug. Vlugger dan anders.

MARIA: Dan heeft hij medicijnen.

MEID (*waarschuwend*): Het is zeven uur. De radio...

MARIA (*vinnig*): Wat zou dat? Dacht je dat ik bang ben voor hem? Ik niet.

MEID: Nee... bang... (*lacht*) dat zal wel niet.

MARIA: Mijn moeder heeft de medicijnen nodig. Laten we blij zijn dat hij ze brengt. Honderden smeken er om en hij brengt ze ons voor niets. De Duitsers zijn nog ergens goed voor.

MEID: Wat moet uw moeder eigenlijk nog met medicijnen? Het mens gaat toch dood. Dat weet iedereen. Dat weet ook de apotheker. Toch brengt hij ze en loopt hij hard.

MARIA: Hij krijgt van de Duitsers maar kleine hoeveelheden gelijk. Nu de dokter is gevlucht, moet hij de bevolking op de been houden. De Duitsers zijn bang voor pest en dergelijke ziekten. Hij is de enige man in het dorp die er iets van weet. Zij weten hem te waarderen. Dacht je dat ze hein anders vrij lieten lopen? Dacht je dat de Duitsers niet weten dat hij een communist is?

MEID: Hij zit hier elke avond een uur in de mooie stoel, het zwijn. Onder het kruis. (*slaat een kruisje*)

MARIA: De Heer houdt hem in de gaten. Voorlopig zijn de communisten onze vrienden. Dat begrijp jij zo niet.

MEID: De pastoor zegt van niet.

MARIA: De pastoor is oud. De radio zegt het toch. En de Amerikanen die in de laars zijn geland, die zeggen het ook. In het Italiaans. Als ze maar eerst in de Powlakte zijn, dan zijn ze gauw hier. Ze hebben last met de bergen. De bergen houden hen op. Misschien nog wel een jaar. Hoe zou ik aan medicijnen komen, als de apotheker er niet is.

MEID: Uw moeder leeft geen jaar meer. Geen maand.

MARIA (*ziet naar buiten*): Hij komt het erf op.

MEID (*sluw*): Ik ga uit mezelf ook wel weg. Er wordt beweerd, dat hij in ruil voor medicijnen de Duitsers inlicht.

MARIA: Men beweert zo veel.

MEID: De hond blaft niet meer, als hij het erf opkomt. (*af*) (*Maria sluit het raam en de gordijnen half*)

APOTHEKER (*op*): Ik ben vroeg. Ik heb hard gelopen.

MARIA: Dat zie ik. Je bent warm. Waarom zo vroeg? En waarom zo hard gelopen? Omdat je medicijnen hebt? Of heb je ze niet?

APOTHEKER: Jawel.

MARIA: Waarom kijk je? *(draait zich om)*

APOTHEKER: Je bent zo mooi. Die lage hals. *(onhandig)* Ik zou er alles voor willen doen. *(zij weert hem af)* Waarom? Er is niemand die het ziet. Weet je wat mijn gedachten zijn?

MARIA: Ja. Dat weet ik.

APOTHEKER: Ik heb hard gelopen om vlug bij je te zijn.

MARIA: Dat is dom. Wat doet één minuut er toe. Of was je bang dat de Duitsers je niet doorlieten zonder te vragen waar je heen ging of te vragen wat je bij je hebt. Je moet toch alles verantwoorden? Of niet?

APOTHEKER: Jawel. Alles.

MARIA *(lacht)*: Wat kijk je toch. Je wilt mij uitkleden.

APOTHEKER: Maria...

MARIA: Nu kun je niets meer zeggen. En mijn moeder ligt boven en is ziek. Mijn moeder is erg ziek, dat weet je.

APOTHEKER: Dat weet ik. Ik help haar toch. Ik kan de pijn wegnemen voor een paar uur. De tabletten helpen niet meer genoeg. Ik heb morfine. Vloeibaar.

MARIA: Dat is vergif.

APOTHEKER: Ik moet haar zelf een injectie geven. En precies. Het luistert zeer nauw. Een druppel te veel kan het hart doen stilstaan.

MARIA: Het zou... *(slaat van schrik een hand voor de mond)*

APOTHEKER *(na pauze)*: Dat zou God niet toestaan.

MARIA *(weer brutaal)*: Wat weet jij van God?

APOTHEKER: Niet minder dan elk ander mens.

MARIA: Communisten willen de kerken sluiten. Dat is slecht.

APOTHEKER: Dat is een leuze. Elke dictator heeft een lenze. Anders kan hij niet bestaan. Het is moeilijk een leuze te vinden. De meesten gaan er aan kapot. *(heeft het een en ander tevoorschijn gehaald voor de injectie.)*

MARIA: Wat heb je daar?

APOTHEKER: Een naald.

MARIA: Voor het vergif?

APOTHEKER: Ja. Morfine is zwaar vergif. Onthoud dat.

MARIA: De Duitsers hebben alles. Mensen die niet sterk zijn, maken ze dood. In de kampen. Dat zegt de radio. Wat doe je?

APOTHEKER: Ik desinfecteer.

MARIA: Wat is dat?

APOTHEKER: Geeft dat wat? Daar begrijp jij niets van. Mooie vrouwen begrijpen die dingen niet. Mooie vrouwen zijn voor wat anders.

MARIA: Is het waar dat de Duitsers iemand dood kunnen maken zonder dat je er iets van merkt?

APOTHEKER: Ja. Dat is waar. Luister jij naar de radio?

MARIA (*sluw*): Soms.

APOTHEKER: De Duitsers kunnen alles. Een mens genezen en een mens doden. Alles. (*naar haar toe*) Voor een radio word je gedood. (*kijkt naar haar lage hals*) Jij bent niet bang voor gevaar.

MARIA (*doorstaat zijn blik*): Als jij alles kan krijgen van dat tuig, waarom vraag je dan niet een gouden tand?

APOTHEKER: Zou je me dan zoenen?

MARIA: Misschien. Ik ben nog een meisje. En mijn moeder is ziek. Dat weet je. Je zou mijn moeder helpen heb je gezegd.

APOTHEKER (*terug naar de tafel*): Ja. Ik heb mijn verstand hierbij nodig. Ik neem alles weer mee vanavond. Het is te gevaarlijk. Vrouwen kunnen nooit ergens vanaf blijven.

MARIA: Moet die naald in haar been?

APOTHEKER: Het hindert waar. Het moet in het bloed.

MARIA: Ik wil zien hoe je het doet.

APOTHEKER (*kijkt haar aan*): Je nicht komt hierheen.

MARIA: Angora?

APOTHEKER: Ja.

MARIA: Hoe weet je dat?

APOTHEKER (*haalt de schouders op*): Ik weet het.

MARIA: Zij is mijn nicht niet. Zij is mijn stiefzuster. Dat wil ze niet weten. Ze erft niets als mijn moeder sterft. Daarom zegt ze dat ze mijn nicht is. Zij kan net zo liegen als de eerste man van mijn moeder. Toen hij dood was, was zijn gezicht helemaal zwart.

APOTHEKER: Waarom zou zij erven? Zij heeft het meeste land van allemaal. Iedereen kijkt tegen haar op en iedereen weet hoe ze aan haar geld komt.

MARIA: Door een testament. Een eerlijk testament.

APOTHEKER: Die rijke boer wilde alleen kinderen van vijftien jaar in zijn bed. Als je rijk bent kan dat allemaal.

MARIA (*bekijkt zich in de spiegel*): Och... ja... en ze was niet eens knap.

APOTHEKER (*lacht*): En ze kon een mooie Pietro trouwen, die acht jaar jonger was. Een knecht, maar een mooie jongen.

MARIA: Tien jaar jonger.

APOTHEKER: O... tien. Zij heeft al maanden niets van hem gehoord. Daarom loopt ze er zo bij, in het zwart. Hij is misschien op het slachveld gebleven. Of misschien vermist. Van een leger dat achteruit wordt gegooid, is alles onzeker. (*kijkt haar ongemerkt sluw aan*)

MARIA: Pietro is handig. Hij weet zich te redden. Voor Pietro ben ik niet bang. (*verleidelijk voor de spiegel*) Toen hij de laatste keer hier was,

zag hij bronsbruin. Over zijn hele lichaam. Dat was vóór hij naar het front ging.

APOTHEKER (*achter haar*): Maria... je moet mij zoenen...

MARIA: Je knijpt me zo. Je huid is zo wit. Je zit te veel binnen. (*lacht*) Mijn moeder roept. Je moet naar haar toe. Je zou haar helpen. Je komt toch straks terug. Wij kunnen hier praten als mijn stiefzuster weg is. Je handen zijn nat. Dat komt omdat je eigenlijk niet durft.

APOTHEKER: Ik word er gek van. Ik slaap niet van je.

MARIA: Ga nu naar mijn moeder. Je moet mij roepen als je de injectie geeft.

APOTHEKER: Sommige vrouwen vallen flauw als ze dat zien.

MARIA: Dat zien we dan. Kom... ga nu. (*brutaal*) Doe wat ik zeg.

APOTHEKER: Goed. Ik roep je wel. (*af*) (*Zij kijkt hem na, dan hoort ze wat achter een deur. Deur gaat langzaam open. Pietro verschijnt*)

MARIA: Hoe kun je zo dom zijn?

PIETRO (*handen in de zakken - hij heeft de deur met zijn voet open geschopt - schopt ze ook weer dicht achter zich*) Mogelijk.

MARIA (*naar hem toe*): Er zit hooi tussen je kraag. (*lacht en komt speels aan hem*)

PIETRO: Laat dat! (*zijn hemd staat tot de broekband open*) Ik heb geluisterd achter de deur. Wat moet die kerel?

MARIA: Je moet voorzichtig zijn. Als ze je vinden, schieten ze je dood.

PIETRO: Op jouw zolder vinden ze mij nooit.

MARIA: Je vrouw komt hierheen. (*lacht*) Ze komt kijken naar de zieke. (*schatert*)

PIETRO: Laat ze niet naar de zolder komen.

MARIA: En als ze dat wil. Ik kan niet zeggen: je mag niet naar de zolder. Ik kan haar niet tegen houden. Ook niet als jij niet om haar geeft.

PIETRO: Ik wil niet. (*pakt haar pols*)

MARIA: Ik weet dat je sterk bent.

PIETRO: Ik wil niet dat die kerel hier komt. Hij raakt je aan. Dat wil ik niet.

MARIA: Je bent jaloers. Daar heb je geen recht op. Je bent getrouwd al ben je een jonge man.

PIETRO: Moet ik je blijven vertellen hoe ik erover denk. Dat weet je toch. Of nog niet?

MARIA: Zeker. Maar zolang je getrouwd bent. Als je vrouw het merkt zal ze je verraden. Je bent deserteur en je weet wat dat zeggen wil.

PIETRO: Kom je vannacht bij me?

MARIA: Ik... ik moet waken bij mijn moeder.

PIETRO: Toch niet de hele nacht? Of wil je niet? (*zij lacht*) Als die kerel blijft, ik heb een mes.

MARIA: Dat zou heel dom zijn. Waarom ben je zo? Jij bent toch getrouwd? Met mijn stiefzuster.

PIETRO: Ik zou haar voor jou vermoorden.

MARIA (*schatert*): Op zolder? (*loopt weg - bekijkt zich weer in de spiegel*) Dat zou heel dom zijn. Dat zijn soldatenstreken. Die laten altijd sporen na. Heel dom.

PIETRO: Wat bedoel je?

MARIA (*langzaam*): Niets... niets..

PIETRO: Kom hier.

MARIA: Tu tu tu... (*koket*)

PIETRO (*achter haar*): De zolder is zo groot dat niemand ooit iets terugvindt. Als jij vannacht bij mij komt zal je zien dat je mij niet kan vinden.

MARIA: Waarom zou ik dan komen? (*schatert weer*)

PIETRO: Kom je? (*plotseling draait ze zich om - omhelzing*) Kom je?... Je komt.

MARIA (*hard*): Ik moet waken bij mijn moeder.

PIETRO: Kom hier. Verdomde meid.

MARIA: Ik kan niet... zolang je getrouwd bent... met mijn stiefzuster. Je moet wachten.

PIETRO: Ik wacht... op een zolder. Die verdomde oorlog gaat nooit voorbij. Ik kan niet wachten. Waarom lach je? Zeg op.

MARIA: Ik dacht aan iets dat heel gek is.

PIETRO: Zeg op.

MARIA: De Amerikanen komen en omsingelen ons dorp. Moniga wordt gebombardeerd en de Duitsers geven zich over. De laatste kogel treft mijn stiefzuster... en jij bent vrij.

PIETRO: Lach niet zo stom.

MARIA: Ik zeg toch: iets dat heel gek is.

PIETRO: De Duitsers geven nooit wat over. Dan gaat de boel de lucht in.

MARIA: Zo... dan gaan zij toch mee? Wie doet dat? Wat een angst.

PIETRO: Zij nemen een pil. Eén knauw. Gebeurd.

MARIA: O ja...? (*de hond blaft. Maria naar het venster. Er wordt op de deur geklopt*) Wie is daar?

MEID: Ik. (*deur open*) De apotheker vraagt of u boven komt.

MARIA: Er komt iemand het erf op. Door de ondergaande zon kan ik niets zien.

MEID (*kijkt naar Pietro*): Uw vrouw.

PIETRO (*bij de deur*): Je mag haar niet op de zolder laten. Het is te gevaarlijk als de apotheker in huis is.

MEID (*tot Maria*): De apotheker heeft u geroepen. Al twee keer.

PIETRO (*tot Maria*): Ik wil niet dat je naar boven gaat. (*er slaat een deur*)

MEID (*vals lachend*): Twee keer heeft hij al geroepen. Uw moeder is bang voor hem. Oude mensen zijn altijd bang voor zoiets. Maar pijn is erger. Uw vrouw is al binnen.

PIETRO: Verdomd... (*Pietro snel af en trekt haastig de deur dicht op het moment dat Angora binnen komt*)

ANGORA (*op*): Wie ging daar weg?

MEID (*kijkt van Maria naar Angora*): De apotheker. Hij heeft morfine voor uw moeder. Zij heeft pijn.

MARIA: Ja... ik... hij heeft geroepen. Ik moet hem helpen... Blijft jij zolang hier. (*af*)

ANGORA (*kijkt toch in de gang waardoor Pietro verdwenen is*): Waarom moet jij hier blijven? Wat gebeurt hier?

MEID: Gebeuren?

ANGORA: Waarom is zij zo zenuwachtig?

MEID: Haar moeder is toch ziek.

ANGORA: Dat is al zolang. Jij hebt niet zo'n toon aan te slaan. Ga maar weg. Ik heb je niet nodig. (*pauze*) Ik zei, ga maar weg. Je verstaat mij toch?

MEID: U kan niet naar de zolder. (*pauze*) Het is te gevaarlijk. De apotheker is er.

ANGORA (*koel*): Die is hier elke avond.

MEID (*zelfde lachje*): Gek? Welnee. Hij brengt medi-

ANGORA: Is zij gek geworden? Zo'n vent?

MEID (*zelfde lachje*): Gek? Welnee. Hij brengt medicijnen.

ANGORA: Elke avond?

MEID: Hij heeft weinig. Daarom komt hij elke dag.

ANGORA: 's Avonds.

MEID: Goed. 's Avonds. Dan is de dag toch nog niet om.

ANGORA: Spraakzaam ben je niet.

MEID: Daar kan u blij mee zijn.

ANGORA: Hoe oud ben je?

MEID: Twintig.

ANGORA: Waarom draag je geen kousen? En zo'n idioot korte rok? Er is toch wol?

MEID: Die wol kronkelt zo. En mijn benen zijn goed.

ANGORA: Heb je een jongen?

MEID: Die zijn er toch niet. Alleen die, waar wat aan mankeert. Twee manke stumpers. Ik dacht dat u dat wel wist. Met Duitsers geef ik mij niet af. Dat weet u ook.

ANGORA: Mijn man is nu zes dagen hier.

MEID: Hij moet wel. Maar hoe Pietro het uithoudt op die zolder!

ANGORA: Pietro is mijn man. (*Meid lacht smalend*) Wat bedoel je? Verbeeld je je, dat je nu macht hebt over ons?

MEID: Waarom?

ANGORA: Je zou nooit een Italiaan verraden.

MEID: Natuurlijk niet.

ANGORA: Ze zullen wel gauw komen, de Amerikanen.

MEID (*pakt een krant*): Hier staat van niet. (*leest*) "Ze zijn bezeten van de' snelle opmars, die geen opmars is". Dan komen er een bende leugens, maar dit is waar. "Hun opmars wordt gestuit omdat zij de bergen niet over durven met hun zware materiaal. Voor de aanvoer van voedsel stelen ze de ossen van de boeren, die daarna geslacht worden. Symbool van de gedwongen krijgsdienst, eerst dienen, dan sterven." Ze laten de ossen zeker hun tanks tegen de bergen optrekken. Voedsel kan toch niet zo zwaar zijn? Hier staat weer onzin. "Ossen zijn engelen, Amerikanen duivels". Die kunnen toch nooit bij elkaar? Zo pienter ben ik ook wel. (*Angora rukt haar de krant uit de handen - gooit de prop weg*) Pietro moet het nog lezen.

ANGORA (*fel*): Je hebt geen Pietro te zeggen. Die man is getrouwd. (*loopt naar het raam - trekt de gordijnen weer open*) Wie brengt zijn eten?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto